

L'ALT EMPORDÀ

Text > JOAN FERRERÓS

Marià Lorca ha mort | Marià Lorca i Bard (Navata, 1938 - Figueres, 2026) va ser alcalde de Figueres entre el 1983 i el 1995, i també president del Consell Comarcal. Va ser regidor des de 1978 i, a partir de 1980, diputat al Parlament. Va començar en política a la UCD, i quan el partit de Suárez va descompondre's, va entrar a la Convergència Democràtica de Pujol. La seva trajectòria a l'alcaldia va ser llarga (vint-i-quatre anys) en comparació amb les anteriors i les posteriors. El consistori de Lorca va viure el moment culminant de la mort de Salvador Dalí i tot el que va representar, com ara la sorprenent confessió que poc abans de morir el pintor li va fer en privat. Malgrat que el geni sempre havia mostrat interès a ser sepultat a Púbol, en companyia de la seva muller Gala (fins i tot hi havia disposat dues tombes iguals i de costat), quan es va veure a prop del final va canviar d'opinió i va demanar poder reposar eternament al museu figuerenc. Professionalment, Lorca va ser empresari del ram de la importació i exportació de fruites i, en els darrers anys, havia estat president de Càritas a l'Alt Empordà interior.

Roses i Zenobia | Francesc Galí Bohera (Barcelona, 1964) ha publicat *Zenobia Camprubí i els secrets de cala Montjoi* (Edicions Cal·lígraf, 2026), una aproximació literària a qui va ser muller del premi Nobel Juan Ramón Jiménez. La besàvia de Galí havia estat amiga de Josefina Camprubí, filla de Roses i cosina de Zenobia, i quan va morir va deixar una carpeta que va titular «Documents Montjoi Roses». A dins hi havia algunes cartes que Zenobia havia escrit a la parenta de Roses i altres destinataris en les quals evocava cala Montjoi, que coneixia després d'haver-hi estiuat a principis del segle xx i que considerava «el lugar más salvaje de la costa española a mitad de camino entre Barcelona y la frontera francesa». N'admirava el paisatge, parlava dels banys, de les barques de pesca, recordava que ar-

>> **Coberta de Zenobia Camprubí i els secrets de cala Montjoi.**

(FOTO: EDICIONS CAL·LÍGRAF)

ribava remant a cala Pelosa... Tenia vint-i-tres anys, havia viscut a Nova York, esdevindria traductora i es casaria amb l'autor de *Platero y yo*. Zenobia va morir a San Juan de Puerto Rico el 1956.

Marihuana a... Llers | La notícia multireproduïda en els mitjans i a les xarxes era que els Mossos d'Esquadra i la Guàrdia Urbana de Figueres havien intervingut cent trenta quilos de marihuana que estaven barrejats, per tractar d'amagar-los, entre les safates de bledes que omplien un palet que transportava un camió. El vehicle, que qui sap d'on venia i qui sap on anava, quan va intervenir la policia estava aturat —menjar, lavabo, repòs...— en un pàrquing que territorialment forma part del municipi de Llers. Fins aquí res de rellevant, però la novetat que s'ha destacat és que la marihuana «ha estat trobada a Llers». Aquí mateix vaig parlar de la notícia (?) d'un «robatori a Garrigàs» que s'havia produït a l'àrea de servei de l'autopista que hi ha en aquest municipi; els protagonistes no tenien res a veure amb el poble. Suposo que en el cas de Llers es repeteix la mateixa situació. Caldria que els mitjans trobessin una altra manera d'explicar aquests incidents que passen en aquestes «terres de ningú», encara que —en algun lloc han de ser— formin part de municipis que no hi tenen res a veure.

EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

Mig segle en defensa del Ter | El 7 d'agost de 1976 es va celebrar, a Torroella de Montgrí, la primera manifestació ecologista en defensa del riu Ter, contra la contaminació que hi provocava la paperera Torras Hostench, de Sarrià de Ter. Hi van assistir unes tres mil persones i es considera que va ser l'inici del procés per constituir el moviment ecologista català. A les acaballes de la dictadura franquista, tot revifava, a poc a poc i amb cautela, però sense defallir. Els moviments ecologistes no es van legalitzar fins més endavant, però la llavor de la protesta per tantes i tantes destrosses sense aturador aparent ja estava plantada. Aquest 2026 es commemora aquella fita històrica, amb un programa d'activitats que inclou exposicions sobre la manifestació i la situació social i mediambiental del moment, i sobre el Ter, el seu entorn i els reptes de futur per a la preservació del riu; conferències de diferents experts; projeccions audiovisuals, i activitats culturals i de divulgació. Des de l'organització, en la qual hi ha l'Ajuntament de Torroella de Montgrí - l'Estartit, s'ha fet una crida a la ciutadania perquè aporti material de l'època, com ara fotografies i documents. L'acte central del programa és una mobilització ciutadana al mes d'agost, una manifestació de caire reivindicatiu i festiu, destinada a conscienciar sobre els perills de l'entorn que encara amenacen el riu. Un d'aquests perills és la disminució de cabal, a causa de l'extracció d'aigua per canalitzar-la cap a Barcelona i la seva àrea

>> **Manifestació del 7 d'agost de 1976, a Torroella de Montgrí.** (Foto: CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DEL MUSEU DE LA MEDITERRÀNIA - TORROELLA DE MONTGRÍ)